POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER

Aan de leden van de Raad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
17 januari 2025	2400037149	J.A. Bijl

UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Voortgang 1Twente Enschede

Geachte leden van de Raad,

Eind 2022 heeft uw raad ingestemd met de verhoging van de structurele subsidie voor 1Twente Enschede (stichting Omroep Enschede). We hebben u toen toegezegd de vinger goed aan de pols te houden met betrekking tot de financiële situatie van 1Twente Enschede en met betrekking tot de landelijke ontwikkelingen rond de financiering van de beoogde streekomroepen. Met deze brief brengen wij u op de hoogte van de situatie eind 2024.

Beste omroep en keurmerk streekomroep
Zoals u ongetwijfeld niet ontgaan is, is 1Twente (Enschede) dit jaar uitgeroepen tot de beste lokale omroep, voor de vierde keer in haar bestaan. Daarnaast hebben 1Twente en samenwerkingspartner Twente FM als eerste samenwerkende lokale omroepen het keurmerk voor de streekomroep binnengehaald. Door het behalen van het keurmerk laat een lokale omroep zien dat ze voldoet aan de strenge voorwaarden die aan een streekomroep worden gesteld. Het gaat dan vooral om professionalisering en kwaliteit van de mediaorganisatie.

Governance
1Twente heeft een Raad van Toezicht ingesteld, die vooralsnog toezichthouder is voor 1Twente Enschede (Stichting Omroep Enschede) en 1Twente Almelo (Stichting Almelose Media Instelling). Het is afgesproken dat deze op termijn toezicht gaat houden op alle 5 stichtingen die op dit moment samenwerken in de streekomroep voor Twente en later op de gehele streekomroep. De Raad van Toezicht bestaat uit:

De heer W. Jager, voorzitter
De heer H.A. Weijschede
De heer P.B.A. Temmink
De heer B. Oude Bruinink

Programma Bepalend Orgaan
De Mediawet schrijft voor dat lokale omroepen een representatief orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt. Dit Programmabeleid Bepalende Orgaan (PBO) is, naast het bestuur en de redactie, een afzonderlijk orgaan binnen de omroep. De leden van het PBO vertegenwoordigen elk een stroming binnen het uitzendgebied. Voor 1Twente Enschede bestaat het PBO op dit moment uit:

Marcel Bok - Voorzitter
Gerhard Nijhof - Maatschappelijke zorg en welzijn
Ben Coelman - Cultuur en kunst
Johan de Jong - Cultuur en kunst
Jaco Zuurmond - Kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag
Albert van Winden - Werkgevers
Ayfer Koç - Etnische en culturele minderheden

Financiële situatie
Uw raad heeft eind 2022 besloten de subsidie aan 1Twente Enschede te verhogen met €290.000 per jaar. Met als voorwaarde dat de lening aan 1Twente Enschede (waarvoor de gemeente tot 31 december 2026 garant) staat uiterlijk in 2026 wordt afgelost, er geen nieuwe lening en garantstelling nodig is én dat het negatief eigen vermogen voor 1 januari 2027 is weggewerkt. Dat eigen vermogen was eind 2022 253.868 negatief.
Het exploitatieresultaat over 2023 was €49.000 positief, het negatieve eigen vermogen is afgenomen naar €138.000.

Volgens de tussentijdse verantwoording januari t/m september 2024 is het exploitatieresultaat €31.000 positief. Volgens de prognose over deze periode zou dat €47.000 moeten zijn. Het resultaat blijft dus achter bij de verwachtingen. Dat komt met name door minder inkomsten (vooral de advertentie-inkomsten blijven achter bij de prognose).
1Twente noemt zelf de grote stijging van de prijzen en de loonkosten en het ontbreken van indexatie op de gemeentelijke subsidie afgelopen twee jaar als belangrijkste reden.
Komend jaar wordt de subsidie wel geïndexeerd met 2%. Het subsidiebedrag dat in de gemeentelijke begroting voor 2025 is opgenomen is €408.000.

Het is een forse uitdaging voor 1Twente om te voldoen aan de afgesproken subsidievoorwaarden. We hebben de bestuurder van 1Twente erop gewezen dat ze terughoudend moeten zijn ten aanzien van de uitgaven en daarnaast moet inzetten op verhogen van overige inkomsten. Daarnaast gaan we ook in gesprek met de nieuwe Raad van Toezicht om te vragen naar hun visie op de situatie, ook in relatie tot de streekomroepvorming, en welke bijsturingsmaatregelen zij nemen. De huisvesting, waarvan de kosten relatief hoog zijn, komt daarbij ook expliciet aan de orde.

Inhoudelijke ontwikkelingen
De impact van 1Twente groeit, zo blijkt onder meer uit de groei van het aantal bezoekers van de website. Ook de app, die de afgelopen maanden heeft proefgedraaid, draagt daar naar verwachting aan bij.
Politieke verslaglegging is een belangrijk onderdeel in de uitzending van 1Twente Vandaag en op de website. De schaalvergroting van 1Twente als streekomroep betekent minder focus op Enschede in de streekprogramma's zoals 1Twente Vandaag. Binnen de redactie wordt daarom voor 2025 gewerkt aan een apart programma voor Enschede, dat in ieder geval veel politiek zal brengen. 1Twente is in gesprek met Twentse Koers over een onderzoeksproject over de Twentse zorgtransitie à la Enschede aan Zee of Omarm Enschede. Er is al een talkshow gemaakt, waarbij ook het ministerie van VWS betrokken was. Ook is 1Twente onder meer bezig met een online Luisterportaal voor specifieke doelgroepen.

Streekomroepvorming: invoering opnieuw vertraagd
In de mediabegrotingsbrief van 20 november jl. heeft de minister de Tweede Kamer laten weten dat de wetswijziging doorgaat, maar met een extra half jaar vertraging. Planning op dit moment is dat de nieuwe wet per 1 juli 2026 in werking treedt. De rest van 2026 en 2027 zijn een overgangsperiode en per 1 januari 2028 moeten de streekomroepen daadwerkelijk van start gaan. De vertraging heeft te maken met afstemming met de Europese Commissie over het voldoen aan de Europese staatssteunregels.

Het wetsvoorstel bevat het volgende pakket aan maatregelen:
- overheveling van de financiering van lokale omroepen van Gemeentefonds naar het Rijk;
- voortzetten van de investering van het vorige kabinet van circa € 16 miljoen per jaar;
- de mogelijkheid voor gemeenten om in het nieuwe stelsel lokale omroepen aanvullend te blijven bekostigen indien ze dat willen;
- meer robuustheid door schaalvergroting;
- een coördinerende rol voor de NLPO; en
- een aangescherpte aanwijzingsprocedure waarmee partijen worden aangewezen als lokale publieke omroep voor een verzorgingsgebied.
(https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/11/20/mediabegrotingsbrief-2025

Dit betekent een uitname van ca. €12 miljoen uit het Gemeentefonds (het richtsnoerbedrag voor 2025 is vastgesteld op 1,62 per huishouden) en daarmee per saldo een budget van 28 miljoen voor 80 streekomroepen. Hoe de 28 miljoen precies verdeeld wordt over de streekomroepen is nog niet bekend. Wel is sprake van een basisbedrag per omroep en een verdeelsleutel op basis van aantal inwoners en de grootte van het verzorgingsgebied. Meer informatie kunt u vinden op de website van de VNG: De toekomst van de publieke lokale omroep | VNG

Wat betekent dit voor Twente?
Twente (met uitzondering van de gemeente Twenterand) is aangewezen als één van de 80 regio's waar een streekomroep komt. 1Twente wil met 5 redacties in Twente gaan werken, waaronder die in Enschede. Volgens 1Twente is continuering van de extra financiering vanuit de gemeenten hiervoor wel een voorwaarde, omdat de landelijke financiering slechts voldoende zal zijn voor één redactie voor heel Twente.
Qua aantal gemeenten is Twente de grootste van de 80 regio's. Een aantal gemeenten in mn West Twente vindt het gebied te groot en overweegt een lobby voor een splitsing van het gebied en de vorming van een 81e streekomroep. De VNG is bereid deze lobby te ondersteunen. De NLPO en de minister houden vooralsnog vast aan maximaal 80 streekomroepen.

Wij hopen u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (R.W. Bleker)

Bijlage 1 Folder VNG Lokale omroep naar Streekomroep
Bijlage 2 20241115 Gemeenten Twente, Lokale publieke omroepen